ZARZĄD POWIATU NOWOTOMYSKIEGO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2008-2015 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020

Maj 2009

ABRYS Spółka z o.o.
ul.Daleka 33, 60 – 124 Poznań
tel. **(+48 61) 65 58 100** fax: **(+48 61)65 58 101** **www.abrys.pl** e – mail: **projekty@abrys.pl**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO NA LATA 2008-2015 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020

Zespół autorski:

mgr Igor Szymkowiak

mgr inż. Wojciech Przybycin

mgr inż. Urszula Rychlicka

inż. Ewelina Sergiel

1. WSTĘP 6

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA 6

3. METODYKA ZASTOSOWANA PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 6

4. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO. 6

5. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW DZIAŁAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI. 10

5.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 10
5.2. KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI KPGO 2010 11
5.3. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO 2010 12
5.4. PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST STOSOWANYCH NA TERYTORIUM POLSKI 14
5.5. KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH 14

6. ANALIZA POPRAWNOŚCI OKREŚLENIA STANU AKTUALNEGO W PROJEKCIE PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO 14

6.1. SYSTEM GROMADZENIA I WYWOZU ODPADÓW KOMUNALNYCH 15

7. ANALIZA SKUTKÓW ŚRODOWISKOWYCH AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI – IDENTYFIKACJA AKTUALNYCH PROBLEMÓW 17

7.1. ODPADY KOMUNALNE 17
7.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE I INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE 18

8. ANALIZA I OCENA MOŻLIWOŚCI OSIĄGNIĘCIA CELÓW I KIERUNKÓW AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO 19

8.1. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ I KOSZTY WDRAŻANIA PGO 19

9. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA W POWIECIE NOWOTOMYSKIM 21

9.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE 21
9.2. GOSPODARKA 21
9.3. KLIMAT 22
9.4. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 22

10. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCA Z REALIZACJI USTALEŃ AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO 24

11. PORÓWNANIE STANU ŚRODOWISKA I PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ 24

11.1. WARIANT 1 – REALIZACJA USTALEŃ AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO 24
11.1.1. Odpady komunalne 25
11.1.2. Odpady niebezpieczne 26
11.2. WARIANT 2 – ODSTĄPIENIE OD REALIZACJI USTALEŃ AKTUALIZACJI PGO DLA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO 28

12. METODY I DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE NEGATYWNE SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ AKTUALIZACJI PGO 28

13. SPOSOBY MONITOROWANIA REALIZACJI USTALEŃ AKTUALIZACJI PGO 29

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 30

1. Wstęp

Prognozę Oddziaływania na Środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Nowotomyskiego (PGO) przeprowadza się w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

Prognoza jest opracowana zgodnie z art. 51 ust.. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).

Zakres prognozy został również uzgodniony oraz uszczegółowiony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

2. Cel i zakres opracowania

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadam dla Powiatu Nowotomyskiego jest realizacją zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach. Wyznacza cele i kierunki działań do realizacji w powiecie w zakresie kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. Jednocześnie zawiera wytyczne do sporządzenia gminnych planów gospodarki odpadami, które szczegółowo określają działania na danym terenie.

Celem merytorycznym Prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena wpływu na środowisko działań i celów zaproponowanych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

3. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu Prognozy

W Prognozie analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarki odpadami na terenie Powiatu Nowotomyskiego oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w Powiecie i przeanalizowano możliwe skutki realizacji planu.

W Prognozie oceny oddziaływania na środowisko przeanalizowano uwzględnienie w Planie strategicznych kierunków działań przyjętych w innych dokumentach (m.in. w Krajowym planie gospodarki odpadami KPGO 2010 oraz w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2010) zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. Do analizy przyjęto dwa warianty rozważań:

- Wariant 1 - realizację ustaleń planu
- Wariant 2 - nie wdrożenia ustaleń planu

Celem ułatwienia analizy oddziaływań zastosowano macierz oddziaływań elementów środowiska i zaproponowanych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego działań, na podstawie której wyciągnięto określone wnioski.

4. Zawartość i główne cele aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego.

Przyjęto zasadnicze założenie, że gospodarka odpadami w Powiecie Nowotomyskim będzie realizowana jako system zintegrowany, zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Zintegrowana gospodarka odpadami jest procesem systematycznego wdrażania rozwiązań organizacyjnych, technologicznych i strategicznych, zapewniających minimalizację wytwarzania odpadów oraz racjonalny odzysk lub unieszkodliwianie wszystkich wytwarzanych odpadów przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska oraz minimalizacji całkowitych kosztów.

Wdrożenie zintegrowanej gospodarki odpadami powinno opierać się na pięciu podstawowych zasadach, tj.:

- uwzględnieniu w planowaniu koncepcji gospodarki odpadami systemowych rozwiązań (system oparty na przypisanych ZZO).
- wybór optymalnych rozwiązań w zakresie planowania gospodarki odpadowej na terenie Powiatu przy uwzględnieniu kryteriów technologicznych, ekonomicznych i ekologicznych.
- wwzględnienie w systemie gospodarki odpadami wszystkich rodzajów odpadów powstających na terenie Powiatu Nowotomyskiego.
- bieżącym monitoringu i kontroli systemu w trakcie jego realizacji i eksploatacji, reagowanie na zmiany (np. ilości, składu i właściwości odpadów, podstaw prawnych

gospodarki odpadami, analiz marketingowych dotyczących odzyskiwanych surowców, energii itp.) i wprowadzanie niezbędnych korekt.

- uzyskaniu społecznej akceptacji dla realizowanego systemu gospodarki odpadami na terenie Powiatu.

Prawidłowa gospodarka odpadami należy do zasadniczych problemów ochrony środowiska. Nowa polska legislacja z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami postawiła szereg wymagań dotyczących sposobu rozwiązania tego problemu. Do zasadniczych instrumentów, które umożliwią rozwój racjonalnej gospodarki odpadami, należy zaliczyć opracowywanie i wdrażanie planów gospodarki odpadami na wszystkich poziomach podziału administracyjnego kraju, od skali krajowej do poziomu gminnego oraz mechanizmy ekonomiczne wynikające ze zmian prawnych.

Zgodnie z zapisem w KPGO 2010 – plan wojewódzki określa regiony (zespoły gmin), w których prowadzona będzie wspólna gospodarka odpadami komunalnymi, a także funkcjonować będą regionalne obiekty. Dla związków międzygminnych w okresie 2008-2013 wyznaczono zadania tworzenia regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.

W KPGO 2010 jako jeden z zasadniczych kierunków działań wskazano intensywny wzrost zastosowania zarówno biologicznych (kompostowania i fermentacji) jak i termicznych metod przekształcania odpadów, przy czym regionalne zakłady zagospodarowania odpadów winny mieć przepustowość wystarczającą do przetworzenia odpadów z obszarów zamieszkałych przez co najmniej 150 tys. mieszkańców, a w przypadku aglomeracji powyżej 300 tys. mieszkańców preferowaną metodą jest termiczne przekształcanie.

W województwie wielkopolskim planuje się budowę zakładów zagospodarowania odpadów wskazanych na Rysunku 1. (w przypadku zakładów istniejących oraz w trakcie organizacji przyjęto nazwy inwestorów).

Do czasu wybudowania ZZO lub niezbędnej jego rozbudowy, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w WPGO celów.

Proponowane do budowy lub rozbudowy ZZO, w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu.

Wynikać to musi jednak z przeprowadzenia odpowiedniej analizy w ramach opracowywanej każdorazowo koncepcji i/lub studium wykonalności zakładu. Gminni uczestnicy – partnerzy – wchodzący w skład danego ZZO ustalają zasady finansowania w zakresie inwestycji i bieżącego utrzymania ZZO. Na etapie projektowania niniejszego planu, zgłoszono propozycje realizacji niżej wymienionych obiektów gospodarowania odpadami jako elementów ZZO, poza obiektami głównymi (co nie wyklucza innych, nie zgłoszonych propozycji lokalizacji). Jednakże budowa tych obiektów jako elementów zakładów zagospodarowania odpadów, jak wyżej powiedziano będzie uzależniona od wyników przeprowadzonej analizy.

Większość gmin z Powiatu Nowotomyskiego (Kuślin, Lwówek, Nowy Tomyśl, Miedzichowo, Opalenica) według zapisów z WPGO 2010 należy do obszaru obsługiwanego przez ZZO ZUO Clean City w Mnichach gm. Międzychód. Gmina Zbąszyń należy do obszaru obsługiwanego przez ZZO CZO Piotrowo gm. Czempiń

ZUO Clean City:

- Lokalizacja ZZO - miejscowość Mnichy gm. Miedzychód
- zakładany obszar obsługi zamieszkały przez około 196 tys. mieszkańców
- obsługiwane gminy: Chrzypsko Wielkie, Kwilcz, Międzychód, Sieraków, Kuślin, Miedzichowo, Lwówek, Nowy Tomyśl, Opalenica, Duszniki, Obrzycko, m. Obrzycko, Ostroróg, Pniewy, Szamotuły, Wronki, oraz gminy z województwa lubuskiego – Skwierzyna, Pszczew, Przytoczna
- planowana moc przerobowa sortowni - około 65 tys. Mg/rok
- planowana moc przerobowa instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji metodami innymi niż składowanie – około 25 tys. Mg/rok
- planowana ilość stacji przeładunkowych – 3

- zapotrzebowanie na pojemność składowisk odpadów do 2011 – 160 tys. Mg, do 2015 – 220,3 tys. Mg

CZO Piotrowo:

- Lokalizacja ZZO - miejscowość Piotrowo gm. Czempiń
- zakładany obszar obsługi zamieszkały przez około 448 tys. mieszkańców
- obsługiwane gminy: Granowo, Kamieniec, Grodzisk Wlkp., Rakoniewice, Wielichowo, Kościan, m. Kościan, Czempiń, Zbąszyń, Dopiewo, Komorniki, Rokietnica, Tarnowo Podgórne, m. Luboń, m. Puszczykowo, Mosina, Stęszew, Kaźmierz, Brodnica, Dolsk, Śrem, Przemęt, Siedlec, Wolsztyn, oraz gminy z województwa lubuskiego Świebodzin, Szczaniec, Zbąszynek, Babimost, Sulechów, Skąpe, Kolsko, Kargowa
- planowana moc przerobowa sortowni - około 160 tys. Mg/rok
- planowana moc przerobowa instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji metodami innymi niż składowanie – około 60 tys. Mg/rok
- planowana ilość stacji przeładunkowych – 3
- zapotrzebowanie na pojemność składowisk odpadów do 2011 – 258,4 tys. Mg, do 2015 – 535,5 tys. Mg

Na Rysunku 1 przedstawiono proponowany podział województwa na regiony, w których prowadzona będzie kompleksowa, regionalna gospodarka odpadami komunalnymi.

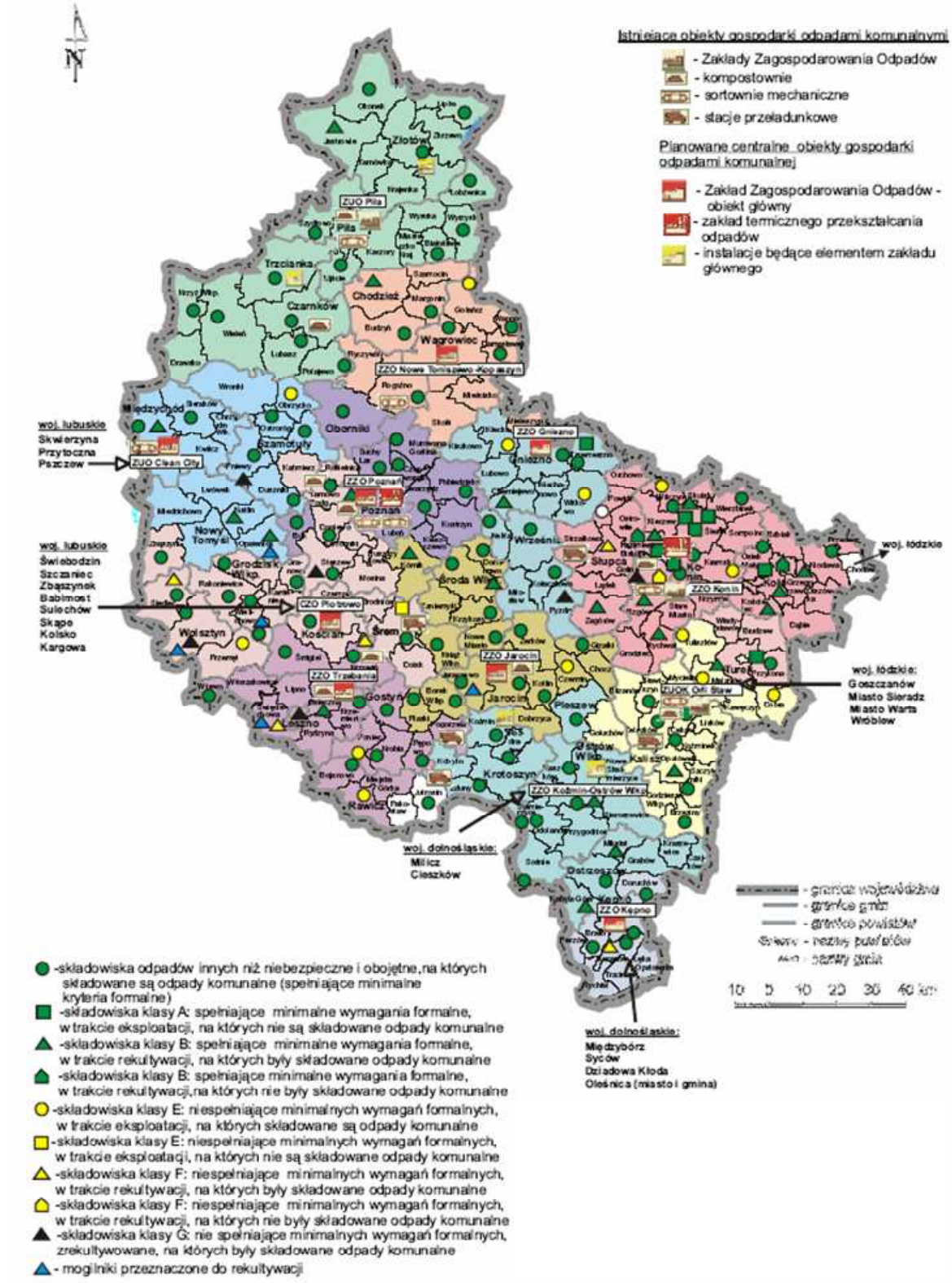

Rys. 1. Planowany podział Województwa Wielkopolskiego na obszary obsługiwane przez poszczególne ZZO (według WPGO 2010 dla Województwa Wielkopolskiego)

Przy opracowywaniu planu działań w sferze gospodarki odpadami komunalnymi dla Powiatu Nowotomyskiego kierowano się następującymi przesłankami:

1. Docelowym rozwiązaniem dla większości gmin z Powiatu Nowotomyskiego powinno być uczestnictwo w **ZZO ZUO Clean City w Mnichach** a gminy Zbąszyń w **ZZO CZO Piotrowo.**
2. Założono, że z poszczególnych gmin wszystkie odpady będą kierowane do ZZO, natomiast balast będzie składowany na lokalnych składowiskach do czasu ich wypełnienia lub konieczności ich zamknięcia z innych powodów. W takim przypadku pozostałe odpady komunalne kierowane będą na najbliższe funkcjonujące składowisko lub na składowiska przy ZZO.
3. Zebrane selektywnie odpady komunalne (odpady organiczne, surowce wtórne) poddawane będą w pierwszej kolejności procesowi odzysku (materiałów lub energii). Pozostałe odpady (tzw. odpady komunalne niesegregowane) oraz odpady z procesów przetwarzania odpadów zebranych selektywnie, unieszkodliwiane będą na składowiskach.
4. Na terenach z zabudową jednorodzinną preferowane będzie kompostowanie odpadów organicznych we własnym zakresie.
5. Zarówno system zbierania opakowaniowych surowców wtórnych jak i system odbioru odpadów niebezpiecznych od mieszkańców będzie uzupełnieniem systemów postępowania z odpadami opakowaniowymi i niebezpiecznymi, wynikających z:
   - Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.
   - Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej.

Sposób rozdziału odpadów na poziomie gospodarstwa domowego powinien być ściśle powiązany z docelowymi rozwiązaniami technologicznymi zakładów zagospodarowania odpadów i wspólny dla gmin objętych zasięgiem obsługi tych ZZO. W przypadku gmin Kuślin, Lwówek, Nowy Tomyśl, Miedzichowo oraz Opalenica będzie to system opracowany dla ZZO ZUO Clean City natomiast w przypadku gminy Zbąszyń będzie to system opracowany dla ZZO CZO Piotrowo.

5. Ocena zgodności kierunków działań zaproponowanych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego z innymi dokumentami.

Podstawowym dokumentem określającym ramy prawne gospodarki odpadami w Unii Europejskiej jest Dyrektywa Rady 74/442/EEC w sprawie odpadów. Nakłada ona na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odzysku i usuwania odpadów w sposób niezagrażający życiu ludzkiemu i niepowodujący szkód w środowisku. Ponadto nakłada obowiązek zapobiegania tworzeniu się lub ograniczaniu ilości odpadów i ich szkodliwości.

5.1. Polityka Ekologiczna Państwa

Podstawowym założeniem Polityki Ekologicznej Państwa jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego. Ma to się przyczynić do zachowania zasobów i walorów środowiska w stanie zapewniającym trwałe możliwości korzystania z nich, zarówno przez obecne, jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Za priorytetowe cele w zakresie gospodarowania odpadami w latach 2007-2010 w Polityce Ekologicznej Państwa uznaje się:

- wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,

- ochrona klimatu.

Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami na lata 2007-2010:

1. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska.
2. Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami.
3. Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
4. Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców.
5. Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.
6. Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami.
7. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
8. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
9. Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk, nie spełniających wymogów prawa.
10. Wzmocnienie kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.
11. Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego pozwala stwierdzić, że w niniejszym Planie nie ma celów sprzecznych z Polityką Ekologiczną Państwa.

5.2. Krajowy plan gospodarki odpadami KPGO 2010

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami opracowywany jest przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej. Niniejszy dokument uchwalany jest przez Radę Ministrów (art. 14 ust. 4 ustawy o odpadach). Projekt planu krajowego podlega zaopiniowaniu przez zarządy województw (art. 14, ust. 7, pkt 1 ustawy o odpadach).

Zgodnie z nowym zapisem ustawy o odpadach (art. 14, ust. 7), Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, podobnie jak wojewódzki i powiatowy, powinien obejmować wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej obszar, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, odpady z remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

W Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 przyjęto następujące cele główne, zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa:

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,

- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- Zamknięcie do końca 2009r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej,
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w Planie są zgodne z KPGO 2010.

5.3. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2010

Odpady komunalne

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

1. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
2. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania oraz odzyskiwanie energii elektrycznej i/lub cieplnej w procesie pozyskiwania biogazu z kwater składowania odpadów.
5. Zachęcanie inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z planami gospodarki odpadami.
6. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
7. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
8. Zgodnie z KPGO 2010, prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:
    a. odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
    b. papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
    c. odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
    d. tworzywa sztuczne,
    e. metale,
    f. zużyte baterie i akumulatory,
    g. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

   h. przeterminowane leki,
   i. chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
   j. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
   k. odpady budowlane remontowe.
9. Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.
10. Sposób zbierania odpadów musi być odpowiedni dla przyjętych w zakładach zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady będą kierowane.
11. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
12. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
13. Zgodnie z KPGO 2010, wydawanie pozwoleń wyłącznie na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona analizą koszty - korzyści.
14. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego oraz budowę linii technologicznych do przetwarzaniach tych odpadów, takich jak (zgodnie z KPGO 2010):
    - kompostownie odpadów organicznych,
    - linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
    - instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych),
    - zakładów termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.
15. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
16. Gospodarka odpadami w województwie opierać się będzie na wskazanych w WPGO zakładach zagospodarowania odpadów (ZZO). Dla obszarów zamieszkałych przez co najmniej 300 tys. mieszkańców preferowaną metodą zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich termiczne unieszkodliwianie. Rozwiązanie to przyjmuje się dla aglomeracji poznańskiej (lokalizacja opcjonalna: rejon Elektrociepłowni Karolin lub teren Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach) oraz dla ZZO Konin. Instalacje takie powinny również umożliwiać unieszkodliwiane zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych po ich wstępnej dezaktywacji oraz osadów ściekowych. W trakcie opracowywania projektu niniejszego planu, budowę instalacji termicznego przekształcania odpadów, w których zagospodarowywane będą odpady komunalne (jako dodatek do odpadów z przemysłu) planują ponadto prywatni inwestorzy w Koźminie Wlkp. oraz w gminie Pniewy.
17. Stosowane w ZZO technologie, ich przepustowość oraz wyposażenie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa wielkopolskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
18. Zgodnie z KPGO 2010, ZZO winny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
    - mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
    - składowanie odpadów pozostałych po procesach ich przetwarzania,
    - kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
    - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
    - zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
    - zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
19. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.
20. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
21. Budowa i rozbudowa składowisk odpadów jedynie w ramach planowanych do budowy i rozbudowy ZZO.
22. Monitorowanie wskazanych w WPGO wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem charakterystyki odpadów.

Organizacja ponadgminnych systemów w gospodarce odpadami komunalnymi

Zgodnie z wytyczonymi kierunkami działań, w województwie wielkopolskim przewiduje się funkcjonowanie 12 ponadgminnych zakładów zagospodarowania odpadów. Wyboru lokalizacji pod zakłady zagospodarowania odpadów dokonano przyjmując następujące kryteria:

- Kontynuacja działań podjętych w wyniku realizacji Planu gospodarki odpadami dla woj. wielkopolskiego (uchwała Nr XIII/170/2003 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 września 2003 r.).
- Uwarunkowania przyrodnicze
- Podjęte przez powiaty i gminy działania w zakresie organizacji ZZO.
- Czynniki logistyczne (w tym m.in. długość transportu, jakość sieci drogowej, itp.).
- Plan zamykania składowisk niespełniających określonych wymagań.
- Konsultacje z powiatami i gminami oraz wynikające z nich deklaracje.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w projekcie Planu są zgodne z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2010

5.4. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski uchwalony został przez Radę Ministrów w 2002 roku. Zgodnie z ww. Programem wyroby azbestowe maja zostać unieszkodliwione do końca 2032 roku a jedyną metodą ich unieszkodliwiania jest składowanie.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w Planie są zgodne z „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski".

5.5. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych określa zgodnie przedsięwzięcia w zakresie budowy, rozbudowy i/lub modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych wraz z terminami ich realizacji uwzględniającymi zapisy Traktatu Akcesyjnego. Jednym z zadań zawartych w w/w dokumencie dotyczącym gospodarki odpadami jest odpowiednie zagospodarowanie w środowisku powstających w oczyszczalniach ścieków osadach ściekowych, co zostało uwzględnione w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego.

6. Analiza poprawności określenia stanu aktualnego w projekcie PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Diagnozę stanu gospodarki odpadami w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego przeprowadzono na podstawie informacji uzyskanych z następujących źródeł danych:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010
- WPGO dla Województwa Wielkopolskiego 2010
- PGO dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2004-2007 z perspektywą do 2011
- Sprawozdania z realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami na lata 2004-2006
- Dane uzyskane ze Starostwa Powiatowego
- Dane uzyskane z poszczególnych gmin Powiatu
- Dane uzyskane od podmiotów zajmujących się gospodarką odpadami na terenie Powiatu Nowotomyskiego
- Dane Głównego Urzędu Statystycznego

- Dane WIOŚ

6.1. System gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych

Gromadzenie odpadów w miejscu powstawania stanowi pierwsze ogniwo systemu ich usuwania i unieszkodliwiania. Usuwanie odpadów z mieszkań oraz sposób ich przechowywania na terenie nieruchomości mają znaczący wpływ na czystość i stan sanitarny, a tym samym na poziom bytowania mieszkańców. Gromadzenie odpadów powinno stanowić etap krótkotrwały i przejściowy.

Wymogi odnośnie lokalizacji miejsc gromadzenia odpadów, z uwzględnieniem możliwości ich segregacji, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Na terenie Powiatu Nowotomyskiego stosuje się następujący system wywozu odpadów:

- niewymienny – po opróżnieniu pojemników odpady są ładowane do samochodów śmieciarek, pojemniki pozostają w miejscu gromadzenia; stosuje się lekkie pojemniki z metalu lub tworzywa sztucznego,
- wymienny – zapełnione pojemniki na odpady (typu kontenerowego) podmieniane są pustymi w miejscu gromadzenia odpadów, usuwanie odpadów z pojemników typu kontenerowego odbywa się na składowiskach odpadów.

W gminach Powiatu funkcjonuje system usuwania odpadów oparty o regularną usługę zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu. Przedsiębiorcy, posiadający zezwolenia udzielane im przez Wójta lub Burmistrza, podpisują z mieszkańcami umowy i odbierają zgromadzone odpady. Zazwyczaj są to odpady niesegregowane.

Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie Powiatu Nowotomyskiego jest nadal ich składowanie na składowiskach odpadów. Odpady z gminy Zbąszyń trafiają na składowisko w Nowym Dworze gm. Zbąszyń, a odpady z pozostałych gmin Powiatu na składowisko w Mnichach zlokalizowane poza terenem powiatu na terenie gminy Międzychód zarządzanego przez ZUO Clean City Sp. z o.o.

Transport odpadów z miejsc ich wytwarzania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania realizowany jest z wykorzystaniem środków transportu specjalistycznych firm transportowych, posiadających zezwolenie na transport odpadów. Sposób transportu odpadów jest ściśle uzależniony od rodzaju odpadów i regulowany jest przez odpowiednie przepisy odrębne i szczególne.

Procent mieszkańców objęty zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych:

Gmina Kuślin – 49 %
Gmina Lwówek – 90%
Gmina Nowy Tomyśl – 72%
Gmina Miedzichowo – 55%
Gmina Opalenica – 72%
Gmina Zbąszyń – 52%

(Źródło: dane z gmin)

Odpady zbierane selektywnie

Obowiązujący od 2002 r. system opłat produktowych istotnie wpłynął na organizację systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych wytwarzanych w gospodarstwach domowych. Gospodarka opakowaniami została zorganizowana na terenie wszystkich gmin powiatu. Segregacja odpadów na terenie gmin Powiatu Nowotomyskiego odbywa się na trzy sposoby:

- segregacja w kontenerach 1100/1700 l w systemie „na donoszenie” – gniazda kontenerów (makulatura, tworzywa sztuczne, szkło) rozstawione są w ogólnie dostępnych miejscach – system ten funkcjonuje głównie na terenie zabudowy zwartej wielorodzinnej.
- Segregacja w workach w systemie „u źródła” – zestawy worków (makulatura, tworzywa sztuczne, szkło) dostarczane są do poszczególnych mieszkańców a

następnie według ustalonego harmonogramu od nich odbierane – system ten funkcjonuje w zabudowie jednorodzinnej
- segregacja na składowisku

Kontenery do selektywnej zbiórki odpadów są na bieżąco dokupowane przez Podmioty usuwające odpady z terenu gmin oraz przez samorządy gminne. Według informacji z gmin Powiatu oraz od Podmiotów zajmujących się usuwaniem odpadów na terenie Powiatu funkcjonuje obecnie około 500 kontenerów do zbiórki selektywnej w systemie „na donoszenie".

Segregacja odpadów pomimo wysokich kosztów przynosi wiele korzyści mających nie tylko wymiar finansowy, ale przede wszystkim ekologiczny, np. w postaci zmniejszenia strumienia odpadów, kierowanych na składowiska. Zgodnie z obowiązującym na dzień dzisiejszym prawem, system selektywnej zbiórki odpadów powinien być zorganizowany przez Gminę. Za funkcjonowanie i finansowanie tego systemu odpowiadają natomiast podmioty posiadające zezwolenie Burmistrza lub Wójta na odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców danej Gminy. Koszt funkcjonowania tego systemu powinien być ujęty w ogólnym koszcie odbioru odpadów komunalnych.

Dodatkowe formy selektywnej zbiórki:

- Zbiórka odpadów niebezpiecznych prowadzona jest akcyjnie. Zbierano są baterie (głównie w szkołach i urzędach) oraz farmaceutyki (w aptekach).
- Sklepy i hurtownie handlujące środkami ochrony roślin na terenie Powiatu Nowotomyskiego posiadają zezwolenia Starosty na zbiór opakowań po substancjach niebezpiecznych. Dotyczy to tylko opakowań po środkach zakwalifikowanych do I i II grupy toksyczności. Opakowania po tych środkach przyjmowane są bezpłatnie od mieszkańca w sklepie. Pozostałe opakowania można traktować jako bezpieczne dla środowiska.

Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie gospodarki odpadami na terenie Powiatu

Gmina Kuślin
- Zakład Obsługi Komunalnej ul. Boczna 1 64-316 Kuślin
- Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 2 64-400 Międzychód,
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól
- DOMBUD sp. z o. o ul E. Szczanieckiej 2 64-300 Nowy Tomyśl
- LS – PLUS Sp. z o.o ul. Szałwiowa 34A/2 62-064 Plewiska

Gmina Lwówek
- Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Powstańców Wlkp. 40 64-310 Lwówek
- Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 2 64-400 Międzychód,
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól

Gmina Nowy Tomyśl
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól
- DOMBUD sp. z o. o ul E. Szczanieckiej 2 64-300 Nowy Tomyśl

Gmina Miedzichowo
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól
- Przedsiębiorstwo Ochrony Środowiska „MRÓWKA" Sp. z o.o. ul. Poznańska 2 66-320 Trzciel
- VEOLIA Usługi dla Środowiska S.A., Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wlkp.,
- DOMBUD sp. z o. o ul E. Szczanieckiej 2 64-300 Nowy Tomyśl
- Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 2 64-400 Międzychód,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalno-Transportowych VIKOM I. Kubera i R. Kubera Sp. J ul. Dobrzyckiego 18 m61-693 Poznań

Gmina Opalenica

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „KOMOPAL" Sp. z o. o Opalenica, ul. 3 Maja 22
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól
- DOMBUD sp. z o. o ul E. Szczanieckiej 2 64-300 Nowy Tomyśl
- LS – PLUS Sp. z o.o ul. Szałwiowa 34A/2 62-064 Plewiska
- REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. ul. Górecka 104 61-483 Poznań

Gmina Zbąszyń

- Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Krótka 1, 64-360 Zbąszyń,
- TEW Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. ul. Przyszłości 7b 67-100 Nowa Sól
- VEOLIA Usługi dla Środowiska S.A., Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wlkp.,
- P.U.W. Eko-Bud Tadeusz Żugaj, Zakład Utylizacji Odpadów 66-100 Sulechów,

7. Analiza skutków środowiskowych aktualnego stanu gospodarki odpadami – identyfikacja aktualnych problemów

Analiza skutków środowiskowych, jakie może powodować aktualny stan gospodarki odpadami, została przeprowadzona osobno dla odpadów komunalnych i odpadów niebezpiecznych.

7.1. Odpady komunalne

Diagnoza stanu gospodarki odpadami przedstawiona w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego wskazuje, że powoli rośnie ilość zbieranych w sposób zorganizowany i w wyniku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych od mieszkańców.. Niewątpliwie wynika to ze coraz wyższej świadomości ekologicznej mieszkańców, a także z realizowania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie przez samorządy gminne (kontrole mieszkańców w zakresie podpisywania umów z podmiotami odbierającymi odpady).

Konieczne jest jednakże dalsze podejmowanie działań mających na celu ograniczanie emisji odpadów do środowiska.

Docelowym rozwiązaniem dla większości gmin Powiatu Nowotomyskiego zgodnie z zapisami w WPGO dla województwa wielkopolskiego powinien być system oparty na ZZO ZUO Clean City w Mnichach oraz dla gminy Zbąszyń - ZZO CZO Piotrowo. Wszystkie samorządy powinny aktywnie włączyć się w realizację tego rozwiązania, gdyż gminy które nie przystąpią do planowanego systemu gospodarki odpadami będą miały duże trudności z samodzielnym realizowaniem nakładanych na nie zadań, poziomów odzysku itp. Niemożliwe będzie np. pozyskanie środków unijnych na inwestycje nie wpisane w Plany Gospodarki Odpadami.

Możliwe niepożądane skutki dla środowiska określone na podstawie diagnozy stanu środowiska PGO dla Powiatu Nowotomyskiego w przypadku odpadów komunalnych to:

- zanieczyszczenie lasów poprzez dzikie składowiska odpadów,
- zanieczyszczenie atmosfery - spalanie odpadów w paleniskach domowych i instalacjach do tego celu nieprzeznaczonych,
- wzrost emisji metanu do atmosfery – wiodącym kierunkiem zagospodarowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji jest unieszkodliwianie na składowisku, co sprzyja tworzeniu się metanu w masie zdeponowanych odpadów,
- degradacja krajobrazu przyrodniczego – budowa nadpoziomowych składowisk odpadów, zbyt mała ilość odpadów komunalnych poddawanych procesom odzysku wymusza ich składowanie.

Zidentyfikowane problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, po części zbieżne z problemami wynikającymi z wojewódzkiego i krajowego planu gospodarki odpadami, są następujące:

- zbyt niski postęp w selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- brak selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych,
- rosnąca ilość odpadów – głównie opakowaniowych

- brak jednolitego systemu ewidencji rodzajów i ilości wytworzonych odpadów komunalnych,
- brak systematycznych badań morfologii odpadów komunalnych,
- niedostateczny stan świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- brak uregulowań cenowych za wysegregowane odpady, zbyt niskie ceny względem ponoszonych kosztów na segregację
- trudności ze zbytem wysegregowanych odpadów
- powstawanie dzikich wysypisk odpadów i ich likwidacja;
- organizacja efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów, szczególnie w zakresie ich odbioru;
- niepełny poziom objęcia mieszkańców gmin systemem zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych;
- problem z realizacją założeń i funkcjonowaniem rozwiązań regionalnych.

7.2. Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne

Możliwe niepożądane skutki dla środowiska określone na podstawie diagnozy stanu środowiska aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego, odnośnie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne to:

- zatrucie gleb i wód związkami zawartymi w odpadach niebezpiecznych – nieprawidłowe postępowanie z wytwarzanymi odpadami niebezpiecznymi,
- wykorzystywanie zasobów naturalnych – brak technologii wykorzystujących odpady w procesie produkcyjnym.
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego – niekontrolowana emisja gazów nagromadzonych na terenach zanieczyszczonych,
- zanieczyszczenie i degradacja gleb i wód – niekorzystne oddziaływanie nagromadzonych odpadów,
- różnorodność biologiczna – występowanie terenów zanieczyszczonych na obszarach objętych rożnymi formami ochrony prawnej,
- degradacja krajobrazu przyrodniczego – występowanie terenów zanieczyszczonych.

Zidentyfikowane problemy w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi są po części zbieżne z problemami wynikającymi z „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010", „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2010" i są następujące:

Odpady zawierające azbest

- brak pełnej inwentaryzacji budynków i urządzeń zawierających azbest, które muszą być usunięte i unieszkodliwione w sposób zgodny z przepisami,
- brak zachęt ekonomicznych dla prywatnych właścicieli nieruchomości do demontażu wyrobów zawierających azbest szczególnie na terenach wiejskich,
- trudności w lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest na terenie województwa; skrócenie drogi transportu odpadów znacznie zmniejszyłoby koszty usuwania azbestu.

Odpady zawierające PCB

- wysokie koszty unieszkodliwiania,
- mała wiarygodność / niska jakość danych przekazywanych przez przedsiębiorców, dotyczących urządzeń zawierających PCB,
- zbyt wolno przebiegający proces wycofywania z użytkowania urządzeń zawierających PCB.

Oleje odpadowe

- brak systemu zbierania olejów odpadowych pochodzących z małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych,
- brak monitoringu prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi.

Baterie i akumulatory

- niski poziom świadomości ekologicznej w zakresie postępowania z zużytymi bateriami i akumulatorami.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- słabo funkcjonujący system zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych (poza wymianą przy zakupie nowego sprzętu).
- słaba informacja gmin o możliwościach pozbycia się tego typu odpadów przez mieszkańców.

Przeterminowane pestycydy

- ograniczone środki finansowe na likwidację mogilników oraz prowadzenie monitoringu terenów po zlikwidowanych mogilnikach,

8. Analiza i ocena możliwości osiągnięcia celów i kierunków aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Aktualizacja PGO zakłada cele i działania do realizacji w latach – 2009 – 2012 (krótkoterminowe) i 2013 – 2016 (długoterminowe). Za ich wykonanie będzie odpowiedzialna Rada Powiatu, Starosta oraz pozostałe jednostki administracji samorządowej. Niewątpliwe bardzo ważnym elementem realizacji zadań będzie współpraca pomiędzy poszczególnymi jednostkami a także pozyskanie środków finansowych na te cele.

W kraju dostępnych jest obecnie wiele źródeł skąd można pozyskać środki na realizację zadań z zakresu gospodarki odpadami. Są to m.in. Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Regionalny Program Operacyjny Województwa, Ekofundusz i inne.

8.1. Harmonogram realizacji przedsięwzięć i koszty wdrażania PGO

W celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, oraz rozwoju systemu na terenie Powiatu Nowotomyskiego należy zrealizować przedsięwzięcia opisane w harmonogramie na lata 2009– 2016

Tabela 1. Harmonogram najważniejszych przedsięwzięć na lata 2009-2016 oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.

Lp.	Przedsięwzięcie	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Źródło finansowania
1	Objecie 100% mieszkańców gmin Powiatu zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych.	2009 – 2010	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin	budżety gmin, fundusze ochrony środowiska, środki unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin,
2	Wywiązanie się gmin z obowiązków ustalonych w ustawach o odpadach i utrzymaniu porządku i czystości w gminie	2009 - 2016	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin	budżety gmin, fundusze ochrony środowiska, środki unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin
3	Zwiększenie kontroli i egzekwowanie realizacji zapisów w wydawanych decyzjach w zakresie gospodarki odpadami wydawanych przez Starostwo	2009 - 2011	Starostwo Powiatowe	budżet Starostwa

4	Kontynuowanie współpracy z gminami Powiatu Nowotomyskiego oraz gminami sąsiednich powiatów w celu rozwiązań regionalnych w ramach przypisanych ZZO	2009 - 2011	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin, Podmioty zajmujące się odbiorem odpadów na terenie gmin, Starostwo Powiatowe (podmiot wspierający)	WFOŚiGW, środki własne samorządów, fundusze unijne środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin
5	Kontynuowanie działań przy likwidacji wyrobów zawierających azbest,	2009 - 2016	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe (podmiot wspierający)	WFOŚiGW, PFOŚiGW, środki własne samorządów,
6	Propagowanie selektywnej zbiórki odpadów w tym szczególnie odpadów opakowaniowych i biodegradowalnych, na terenie Powiatu Nowotomyskiego	2009 - 2016	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe (podmiot wspierający)	WFOŚiGW, środki własne samorządów, fundusze unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin
7	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych, a także odpadów elektrycznych i elektronicznych.	2009 - 2016	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin, Podmioty zajmujące się odbiorem odpadów na terenie gmin	WFOŚiGW, , środki własne samorządów, fundusze unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin
8	Podnoszenie świadomości ekologicznej i społecznej wśród mieszkańców powiatu, poprzez organizację różnego rodzaju akcji, informacji w mediach (gazeta, internet) oraz	2009 - 2016	Urzędy Miasta i Urzędy Gmin, Podmioty zajmujące się odbiorem odpadów na terenie gmin	WFOŚiGW, PFOŚiGW, środki własne samorządów, fundusze unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin
9	Bieżący monitoring planu gospodarki odpadami,	2009 - 2016	Starostwo Powiatowe, Urzędy Miasta i Urzędy Gmin	środki własne samorządów
10	Propagowanie technologii i działań „przyjaznych środowisku”,	2009 - 2016	Starostwo Powiatowe, Urzędy Miasta i Urzędy Gmin	WFOŚiGW, PFOŚiGW, środki własne samorządów, fundusze unijne, środki własne firm zajmujących się gospodarką odpadami na terenie gmin

Źródło: Informacje własne Abrys na podstawie danych z Powiatu Nowotomyskiego

Przedstawione w aktualizacji PGO cele i działania mają szansę na realizację pod warunkiem prawidłowego wdrożenia funkcjonowania zaproponowanego systemu gospodarki odpadami, podjęcia współpracy pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za poszczególne elementy systemu, zachowania terminowości realizacji określonych inwestycji, a także wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, którzy aktywnie będą uczestniczyć w tym systemie.

9. Analiza stanu środowiska w Powiecie Nowotomyskim

9.1. Położenie Geograficzne

Powiat Nowotomyski obejmuje 1011 km2 i usytuowany jest w zachodniej części Województwa Wielkopolskiego. Sąsiaduje z powiatem międzychodzkim, szamotulskim, poznańskim, grodziskim i wolsztyńskim w województwie wielkopolskim oraz powiatem zielonogórskim, świebodzińskim i międzyrzeckim w województwie lubuskim.

W skład Powiatu wchodzi sześć gmin:

- gminy miejsko-wiejskie: Lwówek, Nowy Tomyśl, Opalenica, Zbąszyń
- gminy wiejskie: Kuślin i Miedzichowo

Rys 2. Powiat Nowotomyski

Dzięki swej lokalizacji Powiat Nowotomyski jest niezwykle ważnym węzłem komunikacyjnym drogowym i kolejowym. Przez teren Powiatu przebiegają autostrada A2 oraz droga krajowa K92, drogi wojewódzkie: 302,305,307,308 uzupełnione gęstą siecią dróg powiatowych i gminnych oraz linia kolejowa E20, będąca częścią Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód łączącego Berlin z Moskwą. Układ komunikacyjny stwarza, zatem dogodne warunki do przewozu osób i towarów, podnosi również atrakcyjność inwestycyjną i mieszkaniową terenu powiatu.

9.2. Gospodarka

Na terenie powiatu Nowotomyskiego pod koniec 2007 r. zarejestrowanych było 7584 podmiotów gospodarczych (GUS 2007). W sektorze publicznym było zarejestrowane 293 a w

sektorze prywatnym 7255 podmiotów. W porównani do roku 2005 liczba zarejestrowanych podmiotów wzrosła o 441.

Do najważniejszych podmiotów istniejących na terenie powiatu należą między innymi:

- „Aesculap Chifa" Sp. z o. o. Nowy Tomyśl;
- Nordcuker Polska S. A. Opalenica, ul. 5 Stycznia 54
- „Bartex Bartol" Sp. jawna w m. Paproć;
- „Pol-Strautmann" Przedsiębiorstwo z udziałem kapitału zagranicznego w Lwówku,
- „Scanbech – Poland" Sp. z o. o. w Nowym Tomyślu;
- „Top Tomyśl" Spółdzielnia Mleczarska w Nowym Tomyślu;
- Przedsiębiorstwo Produkcji Elektronicznej „Phoenix Contact Wielkopolska" Sp. z o.o. Nowy Tomyśl, ul. Celna 5
- „Prettl" Elektrotechnika-Polska Sp. z o. o. w Opalenicy.
- Fabryka Maszyn Rolniczych „Pol – Mot" Opalenica Sp. z o. o.;
- „Atlas - Meble Kuchenne", Nowy Tomyśl;
- Wielkopolskie Tartaki „Witar" Porażyn, gm. Opalenica;
- Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno Drogowych PRID S. A. w Nowym Tomyślu;
- Zakład „Swedwood-Poland" LTD Sp. z o.o. w Zbąszyniu;
- „Ekolog Spomasz" Sp. z o. o. Piła, Zakład Produkcji Wyrobów Opałowych w Kuślinie;
- Zakład Mechaniczny „Wikoma" Zbąszyń;
- „KIEL" Polska Sp. z o.o. - Nowy Tomyśl,
- „Rouwdach" Sp. z o. o. Opalenica;
- Tartak Zębowo s.j.;
- Zakłady Meblarskie DorJan - Kijewscy w Nowym Tomyślu, ul. Paproć 1;
- Zakład Pracy Chronionej „Kuvert Polska" Sp. z o. o. Przyprostynia;
- Młyn Bociański Kolanoś, Sp. jawna Nowy Tomyśl;
- Suszarnicza Spółka „Ogrodnik" S. A. Nowy Tomyśl;
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo Pszczelarska Nowy Tomyśl, ul. Celna 1;
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „SMAKOSZ" Sp. z o.o. w Michorzewku;
- HENKE SAAS WOLF POLSKA Sp. z o.o. w Nowym Tomyślu

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na dzień 31.12.2008 r. wynosiła 1181 osoby. Wśród bezrobotnych dominują grupy posiadające najniższe wykształcenie (podstawowe lub zasadnicze zawodowe).

9.3. Klimat

Klimat Powiatu Nowotomyskiego można scharakteryzować jako przejściowy, kształtowany przez zmienny w swym zasięgu napływ mas powietrza morskiego lub kontynentalnego, przy przewadze wpływów kontynentalnych. Mimo zmienności klimatu, charakteryzuje się on wyraźnym regionalizmem niektórych elementów meteorologicznych. Średnia temperatura roczna wynosi 9,4oC (2001), a średnie temperatury miesięczne wahają się od - 0,0oC (styczeń) do + 19,9oC (lipiec).

9.4. Środowisko przyrodnicze

Powiat Nowotomyski charakteryzuje się bogatym środowiskiem przyrodniczym. Lasy zajmują tu ok. 38% powierzchni – czyli więcej niż wynosi średnia krajowa (współczynnik lesistości w Polsce wynosi 28%). Ponadto na opisywanym terenie znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

Pszczewski Park Krajobrazowy wraz z otuliną

Obejmuje obszar położony w północno-zachodniej części Powiatu, w gminie Miedzichowo (9% ogólnej powierzchni parku). Składa się z dwóch części: Rynny Jezior Pszczewskich oraz Doliny Rzeki Kamionki. Obszar samego parku zajmuje 12 220,0 ha, a przynależąca do parku otulina zajmuje 33 080,0 ha. Na terenie gminy Miedzichowo park obejmuje środkowy - najbardziej atrakcyjny fragment rzeki Obry wraz z fragmentem Rynny Jezior Pszczewskich. Teren parku porastają lasy sosnowe poprzecinane szpalerami starych dębów, buków i dąbrowami rosnącymi na

stromych zboczach rzeki i jezior. Obok wartości przyrodniczych i krajobrazowych park charakteryzują liczne walory kulturowe.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Glińskie Góry

Obejmuje powierzchnię 1 141,3 ha i znajduję się na terenie gmin Nowy Tomyśl i Miedzichowo. Teren tez został objęty ochroną prawną w celu zachowania ciągu wydm parabolicznych. Ponadto prawie cała powierzchnia terenu pokryta jest lasami i pełni funkcję glebochronną.

Rezerwaty:

- Urbanowo – leśny rezerwat przyrody położony na terenie gminy Opalenica o powierzchni 8,09 ha, utworzony w roku 1960 w celu ochrony olszowo-jesionowego lasu łęgowego.
- Wielki Las – leśny rezerwat przyrody znajdujący się na terenie gminy Lwówek o powierzchni blisko 79 ha, utworzony w celu zachowania jesionowo-wiązowego lasu łęgowego.
- Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi – faunistyczny rezerwat przyrody położony na terenie gminy Lwówek o powierzchni ponad 71,43 ha, utworzony w celu ochrony miejsc lęgowych rzadkich gatunków o charakterze reliktowym.

Liczne pomniki przyrody

W rejestrze pomników przyrody na terenie Powiatu wpisanych jest 149 pozycji, które stanowi:

- 99 szt. Pojedynczych drzew
- 45 grup drzew
- 3 aleje
- 2 głazy

Ich rozkład na terenie poszczególnych gmin obrazuje rysunek poniżej:

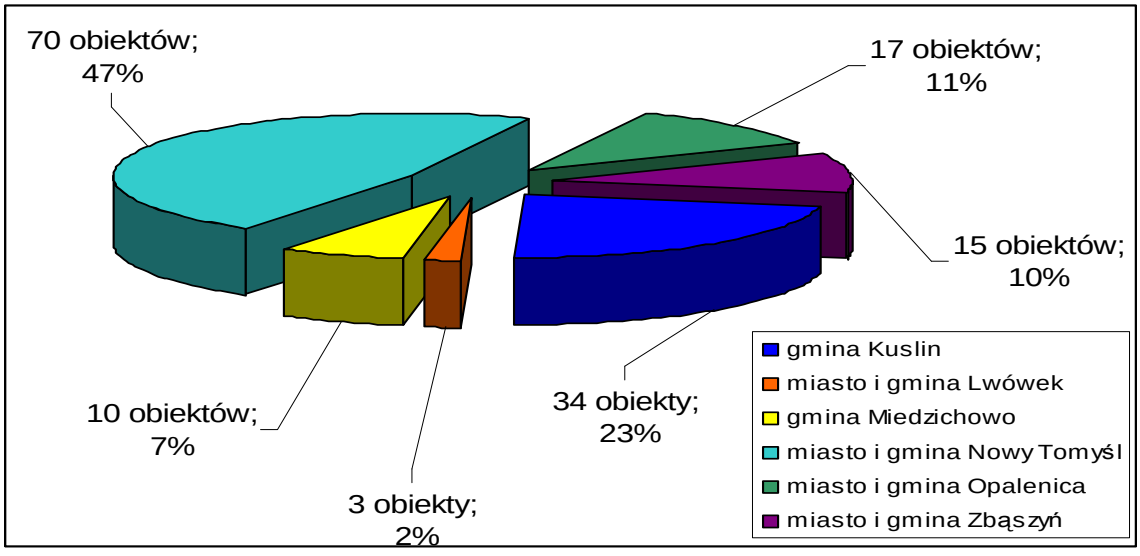

Rysunek 1 Ilość i udział procentowy w ogólnej liczbie pomników przyrody na terenie powiatu nowotomyskiego w rozbiciu na poszczególne gminy (źródło Starostwo Powiatowe)

Obszary Natura 2000:

- Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry (PLH0800002) – obszar o skomplikowanym układzie hydrograficznym położony w Bruździe Zbąszyńskiej, stanowiący obniżenie pomiędzy Pojezierzem Łagowskim a Pojezierzem Poznańskim. Objęty ochroną ze względu na dobrze zachowane typy siedlisk (w tym 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej), wśród których szczególnie ważne są priorytetowe zbiorowiska łęgów oraz jeziora eutroficzne z charakterystyczną roślinnością. Ponadto obszar o dużym znaczeniu dla fauny siedlisk wodno-błotnych – stwierdzono tu 4 gatunki z I załącznika Dyrektywy Siedliskowej i ważny dla ochrony

ptaków – stwierdzono tu obecność 15 gatunków z ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

- Jezioro Zgierzynieckie (PLH300007) – ostoja obejmująca bagienny obszar będący pozostałością po osuszonym jeziorze znajdującym się obecnie w fazie intensywnego zarastania. Obszar pokryty roślinnością szuwarową skupioną wokół oczek wodnych i rowów otoczonych łąkami, pastwiskami i niewielkim fragmentem łęgu jesionowo-wiązowego. Formą dominującą wśród użytków zielonych są łąki trzęślicowe oraz mezofilne. Teren o bardzo dużym znaczeniu dla ochrony ptaków - stwierdzono tu występowanie 7 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i dużym znaczeniu ochrony siedlisk – 8 rodzajów siedlisk z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Wśród roślinności występującej na terenie tego obszaru stwierdzono występowanie populacji wymierającego w kraju gatunku – tłustosza dwubarwnego.
- Kopanki (PLH 300008) – obejmuje ochroną ponad stuletni budynek szkoły w Kopankach stanowiącej punkt obserwacyjny kolonii rozrodczej nietoperzy. W ostatnim czasie zaplanowano jego rozszerzenie o otaczające tereny stanowiące żerowiska nietoperzy. To pierwszy w Polsce i jeden z pierwszych w Europie punkt obserwacyjny tych zwierząt. Nietoperze poddane obserwacji należą do jednego z największych gatunków nietoperzy w kraju znajdującego się w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Ponadto na terenie Powiatu jest planowane utworzenie nowego obszaru w ramach sieci Natura 2000 o nazwie Lasy nad Mogilnicą.

10. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska wynikająca z realizacji ustaleń aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Podstawowym celem aktualizacji PGO jest określenie sytemu gospodarki odpadami, który przyczyni się do ograniczenia powstawania odpadów i jednocześnie będzie promował odzysk i unieszkodliwianie odpadów w sposób inny niż unieszkodliwianie.

Wdrożenie zaproponowanych w aktualizacji PGO działań w zakresie zarówno odpadów komunalnych jak i niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Powiatu.

Zmiany stanu środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następujące:

- poprawa stanu powietrza atmosferycznego – modernizacja funkcjonującego składowiska w Nowym Dworze gm. Zbąszyń, wykorzystywanie technologii spełniające najlepsze dostępne techniki BAT,
- przeciwdziałanie degradacji gleb – rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów, likwidacja i przeciwdziałanie powstawaniu „dzikich wysypisk śmieci" i niekontrolowanemu pozbywaniu się odpadów poprzez wprowadzanie systemu zorganizowanego zbierania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – j.w., ograniczenie składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym,
- mniejsze straty w bioróżnorodności – właściwe postępowanie ze wszystkimi wytwarzanymi rodzajami odpadów,

11. Porównanie stanu środowiska i przewidywanych oddziaływań

11.1. Wariant 1 – realizacja ustaleń aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Zadaniem aktualizacji PGO jest przedstawienie zakresu działań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w Powiecie w sposób zapewniający ochronę środowiska.

Głównym celem prognozy jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji aktualizacji PGO. Analizę przeprowadzono z podziałem na dwie grupy odpadów: komunalne i niebezpieczne.

11.1.1. Odpady komunalne

Podstawowym elementem poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest podniesienie sprawności systemów zbierania odpadów z jednoczesnym zapewnieniem ich odzysku i unieszkodliwiania w instalacjach spełniających wymagania ochrony środowiska.

Tabela poniżej przedstawia wpływ działań określonych dla odpadów komunalnych w aktualizacji PGO na poszczególne elementy środowiska. Analizę przeprowadzono przy uwzględnieniu stanu wprowadzenia określonych działań (etap funkcjonowania).

Tabela 2. Wpływ działań określonych dla odpadów komunalnych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego na poszczególne elementy środowiska.

	Element środowiska						
Główne kierunki działań	**powietrze**	**wody powierzchniowe i podziemne**	**gleby**	**zasoby leśne**	**bioróżnorodność**	**krajobraz**	**zdrowie ludzi**
usprawnianie gospodarki odpadami komunalnymi obejmujące działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych występujących w masie odpadów komunalnych) i przetwarzania odpadów w celu przygotowania ich do odzysku lub unieszkodliwiania	+	+	+	+	+	+	+
udział gmin Powiatu w rozwiązaniach regionalnych w ramach przypisanych ZZO	+	+	+	+	+	-	*
usuwanie odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych z tzw. „dzikich wysypisk" odpadów	+	+	+	+	+	+	+
rozbudowa systemu zbiórki i postępowania z odpadami opakowaniowymi w celu osiągnięcia rocznych poziomów odzysku i recyklingu	+	+	+	+	+	0	+

+ - wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, 0 brak wpływu

Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych bardzo korzystnie wpłynie na stan środowiska w Powiecie. Przyczyni się to do zmniejszenia ilości odpadów kierowanych bezpośrednio na składowiska poprzez poddawanie ich w pierwszej kolejności procesom odzysku. Ponadto objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym zbieraniem odpadów wyeliminuje zjawisko niekontrolowanego pozbywania się odpadów, przeciwdziałać będzie powstawaniu dzikich „wysypisk śmieci".

Powodzenie tych działań wymaga wdrożenia odpowiednich instrumentów finansowych, właściwej kontroli i nadzoru nad jednostkami odpowiedzialnymi za realizację tych zadań, a także wykonanie działań zgodnie z określonymi terminami. Nie bez znaczenia jest tutaj przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji edukacyjno – informacyjnej wśród społeczeństwa. W zależności od przyjętych rozwiązań organizacyjnych i technicznych w zakresie zbiórki odpadów komunalnych można

prognozować poprawę warunków środowiska. Wzrost ilości zbiórki odpadów, które można ponownie wykorzystać będzie pozytywnie wpływał na ograniczenie degradacji gleb i zasobów leśnych.

W zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi rozbudowa systemu zbiórki i postępowania z tymi odpadami w celu osiągnięcia określonych rocznych poziomów odzysku i recyklingu pozwoli zmniejszyć ilość odpadów deponowanych na składowiskach odpadów, zużycie surowców do produkcji nowych opakowań i ograniczy zaśmiecanie lasów, rzek i jezior.

Realizacja zadań powinna korzystnie wpłynąć na stan środowiska i jednocześnie zdrowie ludzi.. Funkcjonowanie zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO) w systemach regionalnych do których trafiać będą odpady z gmin Powiatu Nowotomyskiego nie będą znajdować się na terenie Powiatu.

Realizowane zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi nie będą miały bezpośredniego wpływu na tereny objęte obszarem Natura 2000 w Powiecie Nowotomyskim

Zaproponowane w aktualizacji Planu rozwiązania powinny korzystnie wpłynąć na stan środowiska w Powiecie Nowotomyskim..

11.1.2. Odpady niebezpieczne

Sytuacja w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi jest znaczenie bardziej uporządkowana niż ma to miejsce w przypadku odpadów komunalnych. Należy dążyć do stosowania takich metod gospodarowania odpadami niebezpiecznymi aby wyeliminować ich unieszkodliwianie poprzez składowanie oraz przeprowadzić kontrolę istniejącego systemu zbierania.

Tabela poniżej przedstawia wpływ działań określonych w aktualizacji PGO dla odpadów niebezpiecznych na poszczególne elementy środowiska. Analizę przeprowadzono przy uwzględnieniu stanu wprowadzenia określonych działań (etap funkcjonowania).

Tabela 3. Wpływ działań określonych dla odpadów niebezpiecznych w aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego na poszczególne elementy środowiska.

	Element środowiska						
Główne kierunki działań	**powietrze**	**wody powierzchniowe i podziemne**	**gleby**	**zasoby leśne**	**bioróżnorodność**	**krajobraz**	**zdrowie ludzi**
poprawa systemu zbierania odpadów ze źródeł rozproszonych, w tym również odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych	+	+	+	+	+	+	+
wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, promocja wdrażania systemów zarządzania środowiskowego, zwłaszcza EMAS w przedsiębiorstwach	+	+	+	+	+	0	0
całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB	+	+	+	0	+	0	+
prowadzenie skutecznego sposobu zbiórki olejów	0	+	+	0	+	+	*

odpadowych							
promocja selektywnej zbiórki baterii oraz stworzenie systemu zbierania baterii małogabarytowych z małych i średnich przedsiębiorstw, gospodarstw domowych oraz z jednostek handlu detalicznego, rozpropagowanie zaniechania stosowania jednorazowych baterii małogabarytowych	0	+	+	+	0	+	+
wzmocnienie kontroli zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych i sposobów postępowania z nimi	0	+	+	+	+	+	+
stworzenie systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	+	+	+	+	+
rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	0	0	+	+	+	+	+
sukcesywne usuwanie odpadów zawierających azbest	+	0	+	+	+	+	+
rozbudowa systemu zbierania zużytych opon	+	0	+	+	+	+	+
skuteczny odbiór odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej zarówno od osób indywidualnych jak i od podmiotów gospodarczych	0	0	+	+	+	+	+

+ - wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
0 brak wpływu

Jednym z głównych problemów związanych z gospodarką odpadami niebezpiecznymi na terenie Powiatu są odpady zawierające azbest. Niezbędnym działaniem do realizacji w tym zakresie jest pełna inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest, a także wdrożenie mechanizmów finansowych umożliwiających dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem tych wyrobów. Działania zaproponowane w tym zakresie w aktualizacji Planu wpłyną korzystnie na stan środowiska w Powiecie. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.

Likwidacja odpadów zawierających azbest oraz PCB przyczyni się nie tylko do poprawy prawie wszystkich komponentów środowiska (powietrze, wody podziemne i powierzchniowe, krajobraz, gleba) ale również do poprawy bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

W celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi konieczne jest podniesienie efektywności selektywnego zbierania tych odpadów. Potencjalnym

zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowiska odpadów. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów ze wskazaniem miejsc ich odbioru a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, oprócz funkcjonowania instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, powinno w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska.

Stosowanie określonych metod i technologii zagospodarowania zużytych opon pozwoli wyeliminować zjawisko spalania zużytych opon w instalacjach nieprzystosowanych do tego celu i mieszania tych odpadów z odpadami komunalnymi i składowania ich na składowiskach.

Wzmocnienie kontroli nad zakładami wytwarzającymi odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne, wdrażanie technologii spełniających najlepsze dostępne techniki, systemu EMAS przyczyni się do poprawy stanu powietrza atmosferycznego w obszarach oddziaływań tych obiektów.

Realizowane zadania z zakresu gospodarki odpadami niebezpiecznymi nie będą miały bezpośredniego wpływu na tereny objęte obszarem Natura 2000 w Powiecie Nowotomyskim

11.2. Wariant 2 – odstąpienie od realizacji ustaleń aktualizacji PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Celem aktualizacji PGO jest wdrożenie na terenie Powiatu systemu gospodarki odpadami, który będzie zgodny z KPGO 2010 i pozostałymi dokumentami z tego zakresu.

Nie wdrożenie założeń planu spowoduje dalsze pogarszanie się stanu środowiska pogłębiając istniejące już niekorzystne oddziaływania. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń aktualizacji PGO są następujące:

- zwiększona emisja pyłów i gazów do atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, straty w bioróżnorodności – wynik powstawania „dzikich wysypiska śmieci", spalanie odpadów w paleniskach domowych, niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, itp.
- nadmierne wykorzystywanie zasobów naturalnych – nie stosowanie w procesach produkcyjnych technologii wykorzystujących odpady jako surowiec i technologii małoodpadowych,
- niszczenie zasobów leśnych – występowanie „dzikich wysypisk odpadów",
- negatywne oddziaływanie na wszystkie komponenty środowiska – niewłaściwe postępowanie z wytwarzanymi odpadami niebezpiecznymi.

Taki stan środowiska będzie **negatywnie** wpływał na zdrowie i standard życia ludzi.

12. Metody i działania minimalizujące negatywne skutki realizacji ustaleń aktualizacji PGO

Realizacja konkretnych działań związanych z wdrażaniem systemu gospodarki odpadami na terenie Powiatu Nowotomyskiego może w pewnych przypadkach, szczególnie przy rozbudowie funkcjonujących instalacji lub budowie nowych (np. stacja przeładunkowa, gminne punkty zbiórki odpadów), niekorzystnie oddziaływać na środowisko. Z tego też względu należy zwrócić szczególną uwagę na procesy projektowania, wybór technologii i przeprowadzenie bardzo dokładnej analizy oddziaływania na środowisko planowanej budowy. W trakcie projektowania inwestycji należy rozważyć różne warianty technologiczne i wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływał na środowisko. Ponadto bardzo ważny będzie tutaj poziom wydawanych pozwoleń zintegrowanych, a na etapie eksploatacji właściwa kontrola i określony poziom systemów monitorowania i ich pracy.

W zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne ważne znaczenie będzie miało wdrożenie najlepszych dostępnych technik BAT i uzyskanie przez niektóre zakłady pozwoleń zintegrowanych. Skutkować to będzie ograniczeniem negatywnego oddziaływania na środowisko instalacji.

13. Sposoby monitorowania realizacji ustaleń aktualizacji PGO

Ocena realizacji założonych kierunków i celów w aktualizacji PGO prowadzona będzie poprzez:
- określenie wskaźników odpowiadających założonym w Planie celom;
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych wskaźników;

Poniżej przedstawiono w tabeli informacje do monitorowania PPGO dla Powiatu Nowotomyskiego według danych ze Sprawozdania z realizacji poprzedniego PGO dla Powiatu Nowotomyskiego.

Tabela 4. Informacje o wytwarzaniu i gospodarowania odpadami na terenie Powiatu Nowotomyskiego

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla roku bazowego 2003	Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec 2006 r.	Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec 2008 r.
1.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych na terenie powiatu	11 931,4 Mg/r	8 890,35 Mg/r	12 247,25 Mg/r
2.	Wskaźnik nagromadzenia odpadów komunalnych	158,7 kg/M/r	182,6 kg/M/r	169,95 kg/M/r
3.	Wskaźnik wyłączenia odpadów opakowaniowych z makulatury ze strumienia odpadów komunalnych	6,8%	3,7%	1,84%
4.	Wskaźnik wyłączenia odpadów opakowaniowych ze szkła ze strumienia odpadów komunalnych	10,7%	16,0%	3,81%
5.	Wskaźnik wyłączenia odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych ze strumienia odpadów komunalnych	4,9%	8,7%	1,95%
6.	Wskaźnik odzysku odpadów ulegających biodegradacji wyłączonych ze strumienia odpadów komunalnych	0%	0%	0%
7.	Wskaźnik wyłączenia odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych	0%	1,4%	0,55%
8.	Wskaźnik wyłączenia odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych	0%	b.d.	b.d.
9.	Wskaźnik wyłączenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych	0%	0,1%	0,1%
10.	Wskaźnik zmniejszenia masy odpadów unieszkodliwionych na składowiskach	4,5%	4,2%	8,14%

Źródło: opracowanie Abrys oraz dane ze Sprawozdania z wykonania PGO dla Powiatu Nowotomyskiego

Zaproponowano następujące źródła informacji: Wojewódzką Bazę Danych o Odpadach (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków

sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), informacje zbierane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach Państwowego monitoringu, badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, przyjętych wskaźników dotyczących ilości i jakości odpadów.

Przyjęte w aktualizacji PGO wskaźniki monitorowania Planu pozwolą na przeprowadzenie oceny efektywności realizacji Planu, będąc jednocześnie dobrym punktem wyjścia do analiz i opracowania sprawozdania z realizacji Planu, które będą wykonywane co dwa lata.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla Powiatu Nowotomyskiego została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie Planu i określono, że są one zgodne z wojewódzkimi i krajowymi dokumentami odnoszącymi się do gospodarki odpadami. Szczegółowo porównano zgodność celów i zadań projektu Planu z Krajowym planem gospodarki odpadami 2010 i Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2010.

Analiza diagnozy stanu istniejącego w zakresie gospodarki odpadami przedstawiona w projekcie Planu została wykonana w sposób zgodny ze stanem faktycznym przy wykorzystaniu dostępnych danych. Na jej podstawie określono, możliwe niepożądane dla środowiska skutki obecnego stanu gospodarki odpadami w Powiecie.

W Prognozie określono, że przedstawione w aktualizacji PGO cele i działania mają szansę na realizację pod warunkiem prawidłowego wdrożenia funkcjonowania zaproponowanego systemu gospodarki odpadami, podjęcia współpracy pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za poszczególne elementy systemu, zachowania terminowości realizacji określonych inwestycji, a także wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, którzy aktywnie będą uczestniczyć w tym systemie. Realizacja zaplanowanych w projekcie planu zadań znacząco wpłynie na poprawę stanu środowiska w Powiecie (m.in. poprawa stanu powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych, zahamuje degradację gleb i straty w bioróżnorodności) i zmniejszy niekorzystne oddziaływania na środowisko, które występują obecnie. W Prognozie określono działania, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ewentualnych negatywnych skutków mogących wystąpić przy realizacji założeń projektu Planu.